

AKATALPA ÖYKÜ

Ocak 2009 - Sayı 5

Akatalpa Öykü

ISSN 1305 - 7685

Akatalpa Şiir ve Eleştiri Dergisinin Parasız Ekidir

YAZICI

Demir Özlü

Eskiden beri orada kalmayı alışkanlık edindiğim, bana üst kattaki odaları verilen otelde değildim. Burası otelden çok bir konaklama yerine benziyordu. Koridorları geniş salonları andıran, duvarlarının, kapılarının birleşme çizgileri çok keskin bir yapıydı burası. Bir tanıdığım önermişti. Askeri ya da yarı-askeri bir yedi. Çok büyük bir pansiyon gibiydi. Burada üniversite öğrencileri küçük bir ücretle ya da ücretsiz kalabiliyorlarmış. Bomboş koridorlarda yürüdüm. Kapısını aralayınca içerisinin boş olduğunu sandığım 28 no.lu odayı peyledim. Elimdeki torbayı odaya, kapıya yakın bir yere bırakmadan önce, karşı duvar sırasındaki Danışma merkezini andıran yeri, gelişimden haberdar etmeyi düşündüm. Elbette doğru olan buydu ve bu davranış hakkımda olumlu düşüncelerin doğmasının başlangıcı olacaktı, 28 no.lu odanın araladığım kapısını kapattım. Karşı taraftaki Danışma'ya doğru yürüdüm.

Burası odamsı bir yerdi. Başvuranlar bir tezgâhın önüne kadar ulaşıyorlar, birkaç metre ötede yer alan ikinci bir tezgâhın arkasında duran, sivil giyimli, orta boylu, orta yaşlarda, saçlarının bir bölümü beyazlaşmış bir başçavuşa isteklerini iletiyorlardı.

"Burada kalmaya geldim" dedim. Adımı, soyadımı açıklıkla söyledim.

"Liseyi bitirdim. Askerliğimi de yaptım; şimdi bu kentte üniversitede okuyacağım."

"Tamam" dedi öteki tezgâhın gerisindeki başçavuş. "Sana bir oda verebilirim."

"Şu karşıdaki 28.no.lu oda olabilir mi?"

"Olabilir" dedi başçavuş. Her şeyi derinliğine soruşturan, kuşkucu bir adama benzemiyordu. Belki de bu konaklama yerinin havası buydu.

"Peki, beni kaydetmeyecek misiniz?"

"Daha sonra odaları ziyaret eden bir 'yazıcı' gelir, o kaydeder."

'Yazıcı'nın nasıl birisi olabileceğini tahmin edemiyordum. Sanırım bu başçavuştan daha genç birisi olacaktı. 28 no.lu odaya doğru yürürken 'keşke askerlik konusundan hiç söz etmeseydim' diye düşünmeye başladım. Kaygı duydum. 'Yazıcı' gelip de bu durumu kaydettikten sonra araştırma yapmak gereksinmesini duyarsa, askerlik şubesindeki kütükte, benimle ilgili sayfada kocaman harflerle yazılmış olan "Güney Kafkasya komünistlerinden" yazısını görünce (sürgün mü kalmıştım oralarda, dağların arasında?) şaşırarak; bu da bu konaktaki durumumu sarsacaktı. Kuşkusuz başçavuşla konuşurken askerliği söz konusu etmem gereksizdi.

Çok çok yıllar öncesi olmuş bir olaydı bu. Şimdi iyiden iyiye tehlikeye attığım bu kışla benzeri yerde kalma durumum 'Yazıcı'nın elindeydi. Onun genç bir adam

olacağını sanıyordum. Uzun yıllarını bu işte tüketmiş olmayan, yaşama dönük biriyse öteki üniversite öğrencilerine göre daha ileri olan yaşım üzerinde durmayacak, bu askerlik işini de kurcalamayacaktı.

RÜZGÂR

Gökçe Emeç

Ve kalem... Asılı kaldı düşlerin elinde...

Yoldayım. Sonunu henüz göremediğim bir yoldayım. Aşına olduğum bakışlar artık yok yanımda. Bu sokakların hüznü doldurdu içimi. Yalnızlığın, sessizliğin hüznü bu. Sokaklar yine boş, yine tozlu kaldırımlar. Köşe başında soğuktan üşümüş bir dilenci, üzerinde eskimiş gri bir hırka. Isınmaya çalışıyor. Üst üste yaktığı kibritler, bir bir sönüyor. Rüzgâr... Bu kadar güçlü esmesen ne olur? Dal gibi vücudu eğiliyor, kırılıyor, düşüyor. Soğuktan mı düşüyor bedenini? Yoksa boyun mu eğiyorsun? Neden bu kadar güçsüzsün? Yüzüne bir kırbaç gibi iniyor sanki sözlerim. Şaha kalkıyor bakışları. Süzüyor beni o simsiyah gözleriyle. Yine dizginler kayıyor elimden. Hayatın dizginlerini bıraktığım gibi. Bu kez onda sorgulama sırası. Alaycı bir gülümsemeyle soruyor bana hep aynı soruyu, hep aynı bakışlarla... 'Ya sen, ne farkın var benden? Rüzgâr seni de savurmuyor mu hep bilmediğin, görmediğin bakışlara?' Gözlerim iniyor yere. Karşılık verebilecek kadar güçlü değilim. Yolun kıyısında, eski, heybetli bir evin kapısında kendi gibi bir ayna. Kendime dönmeye o kadar ihtiyacım var ki... Giysilerim ne kadar parlakmış meğer. Ve ben ne kadar soluk bir rengim kendi üzerimde bile. Meğer saçlarım sınıksız topluymuş. Canımı yakıyorlar. Yüzümdeki boyalar nefes almamı engelliyor. 'Ah bir de içimi göstersen!' Sanki 'biri' olmak zorundaymışım gibi hep. Oysa ne kadar da isterdim 'hiç kimse' olmayı. Belki 'hiç kimse' olsam bu kadar yalnızlaşmazdım kendime. Gözlerim sönmüş bir volkan gibi. Dilenci yine gözümün önünde. Nefretini göstermeyen yüzlere o kadar alışmışım ki... Onu yadırgıyorum. > O kaldırımın kraliçesi, ben şatomun külkedisi < Sahi ne fark var bizim aramızda? Onun cebindeki boşluk, benim kalbimde yok mu? Tanıdık bir yüz... Gel de kurtar beni. Çok zor yüzleşmek kendinle. Çok zor hesap vermek yine kendine. Ama nafile... Gelmiyor... Hem ne arasın bu izbe yerde? Zaten bu bozuk yollarda yürümeyi nasıl becersin o topuklar? Rüzgâr tek umudum sensin. Es sen. Hep güçlü es. Hep savur beni kendime...

Turan Akyazı, Nilüfer Altunkaya, Ömür Bingül, Gökçe Emeç, Beyza Ersoy, Özgür İrenhür, Murat Kara, Belgin Önal, Demir Özlü.

SARDUNYA SOKAK

Ömür Bingöl

Çevresinden, göğe dayanmış merdivenler gibi yükselen apartmanların arasında bir başına sıkışıp kalmış, tek katlı ahşap bir evde oturuyordu Mehpare Hanım

Eşi Hamdi Bey vefat ettikten sonra ne kadar çok ısrar etseler, ne paralar dökseler de satmaya gönlü el vermemişti bir türlü, bu her köşesi anıyla yüklü evi.

"Ben ölmeden olmaz," demişti. "Ölmeden olmaz."

"Öldükten sonra ister apartman dikin yerine, ister banka."

Oysa bütün konu komşu, inşaat firmalarının cazip tekliflerine dayanamamışlar, baştan soğuk baksalar da sonunda hepsi birer birer satmıştı evlerini.

Bütün sokak yerle bir edilmişti işte. O eski Sardunya Sokak yapraklarını dökmüş, çiçekleri koparılmış, şimdi modern bir site oluvermişti.

Karşı komşu Ayten'in evi, Berber Hayri, köşedeki manav, Terzi Nuri, Şen Bakkaliye... Şimdi yerlerinde koskoca apartmanlar vardı.

Perdeyi açtı Mehpare Hanım. İçi su dolu ibriği pencere kenarına dizili eski margarin kutularındaki sardunyalardan dibine döktü. Yapraklarını, çiçeklerini okşadı tek tek... Bir annenin çocuğunu okşaması gibi... Kurumuş yaprakları buldu elleri ve ayıkladı dalından. Yavaşça, incitmeden... Kalan yapraklara boyunları bükük, şefkatten ve sudan çok başka bir şeyler bekler gibiydi. Çiçeklerini kokladı tek tek. Gülümsedi.

O yağmurlardan ve uzun süren kışlardan sonra yer yer kararmıştı tahtaları evin... Bir çiviye ipe asılı duran büyük saate baktı. Az kalmıştı. Saatin hemen yanında, bir tarihten sonra yaprakları hiç koparılmamış bir takvim. Yani, o günden beridir... Onun öldüğü günden... Hamdi Bey'in...

Salonda, sehpanın üzerinde duran karanfil dolu vazoyu aldı. Koydu pencerenin önündeki kumaş örtülü dikedörtgen masanın üstüne. Karşıda, kanepenin üzerine kıvrılmış yatan kediyi çağırdı. Aldı kucağına ve başladı beklemeye... Gözleri karşıdaki iki yüksek apartmanın arasındaki o küçük, küçücük aralıktaydı. Bir parça gökyüzü duruyordu orda. İnadına mavi ve el değmemiş... Hiç ayırmadan bakıyordu gözlerini, o küçük aralığa. Daha yukarıya doğru kaldırdı bakışlarını ama hiçbir şey görünmüyordu ki... Taştan, betondan, duvarlardan başka... Tekrar çevirdi başını o küçük boşluğa doğru. İşte bir hareketlilik başlamıştı bile.

"Neredeyse gelir artık." diye geçirdi içinden.

Geçen her gün aksatıyordu saatini, hep bir dakika gecikiyordu. "Ama olsun"du. Yine de geliyor ya geç de olsa... Mavilik beyaz bir renge doğru bürünüyordu gitgide. Gözünü alıyordu bu gittikçe açılan rengi mavinin. Hareketsiz, donmuş gibiydi ama kalbi heyecanla titriyordu Mehpare Hanım'ın... Bir şeyler söylemek istedi içinden. Sustu, çekildi geriye...

İşte o güneş, önce bir ucunu göstermiş, bayraklar donanmış bir şölen vapuru gibi geçiyordu adeta ışıklı bir mavide, iki apartmanın aralığından... Yüzü parıldadı Mehpare Hanım'ın... Yazdı. İçindeki bütün renkler bembeyazdı şimdi. Bir süre gözleri yarı açık, uzun uzun baktı güneşe... Işıl ışıl oldu hafif nem birikmiş göz bebekleri... Isındı ışıklarıyla. Oda güneşe boyanmış gibiydi.

Yumdu gözlerini Mehpare Hanım. Gözlerinde birikmiş yaşlar süzülürdü iki yanağına doğru... Yumdu gözlerini... Binlerce güneş yanıp yanıp sönüyor, parlıyordu şimdi orada.

Kendinden geçmiş gibiydi adeta. Birdenbire boğuk boğuk, silik seslerle çınlamaya başladı kulakları.

– Ayten, ne yaptın? Gönderdin mi çocuğu okula?

– Haa, gönderdim kız Mehpare. Hadi gel de kahve içelim.

– Kızlar ne kaynatıyorsunuz gene bakim. Sesiniz de maaşallah kalk borusu gibi sabah sabah!

– Kız Huriye! Hadi sen de gel. Kızzzzz, şu bizim Zilli Nagihan'ın kocası değil mi sallana sallana gelen?

– He ya o zahar! Ayol zıkkımlanmış mı gene bu ne? Nagihan almaz valla bu sefer eve.

"Eski komşular" dedi Mehpare Hanım fısıldayarak içinden.

Ürkütmemek için belki de... Kim bilir. Bozulmasını istemediği bir büyü, bir düş gibi...

Yan komşu balkonda çamaşır seriyordu ipe. Biraz ilerde oturan yeni gelin ipe aşağıya sarkıttığı sepeti çekiyordu. Süt ve ekmek olmalıydı içindekiler. Şen Bakkaliye aynı yerindeydi yine.

Berber Hayri'yle Terzi Nuri bir yandan tavla oynuyor, bir yandan da laf yetiştirmeye çalışıyordu birbirlerine... Dükkânlarının önüne attıkları iskemlelerde...

Manav Sait tezgâhtaki marulları, maydonozları suluyordu yine.

Gözlerini açtı Mehpare Hanım. Güneş oradaydı hâlâ. O iki apartman aralığında tüm ihtişamıyla...

Pencere kenarındaki sardunyalardan kaldırmıştı boynu bükük dallarını. Gün ışığı değen çiçekleri baygın baygın kokmuştu. Perdedeki gonca gül desenleri açıyordu sanki yaprak yaprak. Masanın üzerindeki karanfiller de öyle... Kucağındaki kedi ise ayaklanmış, huzurla, başını göğsüne sürtüyordu Mehpare Hanım'ın...

Tekrar yumdu gözlerini... Yumdu sımsıkı...

Uzun bir "bozaaaa" sesiyle yankılanacaktı birazdan sokak.

Almancı Fikret'se balkona öyle bir hışımla çıkacaktı ki gözleri uykulu,

"Arkadaşım" diyecekti. "Hey, arkadaşım, bu insan haklarına aykırı. Avrupa'da yok böyle bir şey."

Bozacı ise hafif homurdanarak,

"O zaman sen de Avrupa'na git kardeşim" diyecekti. "Burası Türkiye... Tövbe tövbee..."

Böyle ne kadar süre gözleri kapalı Sardunya Sokak'ı hayalinde canlandırarak oturmuştu bilinmez. Şimdi sadece bir parça gökyüzüdür o aralıktan görünen. Oda tekrar o eski, yapışkan karanlığına bürünür. Sardunyalardan bükük boynunu. Kokuları silinir. Perdedeki gül desenleri küçülür. Ufalдық ufalır tekerlekli sandalyedeki Mehpare Hanım.

İş makinelerinin sesi geliyordu yakınlardan.

MÜFİDE'LER

Belgin Önal

"Kenarı işlemeli, ipek mendil tutan narın bir el olsaydım" diye başlamak istedi öyküsüne. Ama vazgeçti. Çok yapmacıklı ve zorlama buldu bu cümleyi. Oturduğu

sandalyeden kalktı. Şöyle bir gerindi. Masa başında öylesine oturup kalmış, odayı gözleriyle dolanıp oyalanırken, yazmaktan daha çok yazamamaktan yorgun düşmüştü. Üstü kullanılmaktan nerdeyse cam gibi parlayan, ayakları el oyması ceviz masadan kalktı. Boğazı kurumuş gibiydi. Bir bardak suyla geri gelip, yazabilmeyi umarak yerine oturdu.

Saat tamiri gibi ince işçilikle uğraşan, “Her saatin tamiri olur, anıları dışında” diyen Girit göçmeni dedesinden yadigâr, epeyce eski bir masaydı. “Bütün torunlarının içinde masayı en çok hak edene bırakacağım” daha yıllar öncesinden söylemişti, ailenin bir araya geldiği çok ender bayram günlerinden birinde.

Çocuk aklıyla komik ve saçma bulmuştu “masayı hak etmek” ayrıcalığını. İnsan bir masayı nasıl hak ederdi ki? Bunun ne demek olduğunu anlamıyordu. Yemek masasıydı. Acaba yemek seçmeden, tabağa her konulanı yiyince mi hak edilmiş olunuyordu? Ya da masa aslında sihirlili bir masaydı da, onun sırrını çözebilenler mi hak etmiş oluyordu? Bir türlü çözemezdi, çocuk masumluğuyla. Dedesinin evine her gidişinde oturduğu yerden hiç kıvıldamadan, masayı sessizce izlerdi, bir ipucu yakalayabilmek umuduyla. Masa, sadece onun görebileceği gibi konuşmaya, hareketlenip dans etmeye başlar, gözleri fal taşı gibi açılmış, şaşkınlıktan dili tutulmuş donakalırdı. Ya da, daha o zamanlardan hikâyeler uydurmaya başlayan aklının oyunuydu bu. Masayla bağıni böyle böyle kurmaya başlamıştı yıllar içinde. Dedesiyle anıları biriktikçe masanın da, dedesinin de değerini anlar oldu. Daha doğrusu, dedesinin Girit anıları sayesinde anlar oldu.

Göç, acı gurbet, bir yanı hep öksüz kalmak, bilmediğin diyarlara savrulmak demektir. En yalın anladığı buydu. Yaşanılan değil, bırakılan yer vatan olurdu göçte. Terk edilen bahçedeki kümes, bağ, bahçe, konu, komşu değildi sadece. Vatan olarak özlenecek olan sadece bırakılmış bir ev, yerleşik düzen olmayacaktı hiçbir zaman. Geride kalan gökyüzü martılarıyla, tadı damakta anılarla daha da lezzetlenen taş fırında pişen ekmek, köy çeşmesinden bir daha içilemeyecek ve her anlatılıştta daha şerbetli akan su da terk edilmiş olacaktı.

Gidilecek yerde ayakta kalabilmenin ilk güvencesi, insan canının taşıyabildiği, yükte hafif pahada ağır ne varsa o kadarı alınır göç yollarında. Saklanarak, görünmeden yapılan uzun ve meşakkatli, yollarda hastalıklardan azalarak bilinmeze doğru yapılan yolculuk demektir göç. Olmadık yerlere saklanan bebekler (saman çuvallarının içine), akla hayale gelmedik yerlere yerleştirilen (eritilip dişe dönüştürülen, saat içine yerleştirilen altınlar), dedesinin yaptığı gibi büyük büyük babasından kalan gümüş köstekli saatin, her yeri vidalanıp monte edilebilen masanın ayağının içine saklanması gibi türlü hileli hikâyeler demektir göç. Dağılan aileler, bırakılmış yarım aşklar, güvensizlik, bir yanda özlem, diğer yanda yabancılaşma duygusuyla bir yere ait olmaya çalışmak demektir. Bırakılan yerde varlıklı, saygın olmanın beş para etmediği yenedünyada, tırnaklarıyla tutunmaya çalışmak demektir. Yeni vatanda, bir başka ailenin bıraktığı henüz soğumamış özlemine, başkalarının kendisinden önce bırakılmış acısına saygı duymak, sahip çıkmak demektir. Yaşlıların ölüm döşeginde dahi “Kuş olup bir kerecik görebilseydim vatanımı, gözlerim açık gitmezdi” diyen sözleriyle veda edişine tanık olmaktır.

Bu yeniden var oluşun tanığı olan masayı hak etmenin, ne anlama geldiğini anlar olmuştu göç hikâyelerini, farklı yorumlarla defalarca dinlerken. Hikâyeler başka olsa da vardığı yer hep aynı oluyordu. Yabancılaşma ve özlem. Geçmişin elle dokunulur sağlam yüzüydü dedesinin kimselere emanet edemediği masası. Gençliği, geçmişi, anıları, vazgeçtikleri, vazgeçemedikleriydi.

Daha ayakları yere ermiyorken, dirseklerini masaya dayayıp boyalı kalemlerle resimler çizer, bir yandan da göz ucuyla, dedesinin saat tamir ederken gösterdiği hüneri ve inceliği izlerdi sessizce. Sıkıca iki örgü yapılmış kumral saçları,

bal gözleriyle dedesine en çok benzeyen torunu olduğu için midir yoksa dedesinin göç sırasında ateşli hastalıktan kaybettiği sevgili eşinin adını taşıdığından mıdır bilinmez, Müfide’ye düşkünlüğünü ailede bilmeyen yoktu. Gerçekte ise, artık onu can kulağıyla dinleyen küçük Müfide’den başkasının kalmamış olmayıştıydı. Oysa Müfide, kendisinin anlattığı tuhaf hikâyelerini hiç usanmadan dinleyen, merakla sonunu bekleyen dedesinin varlığından hoşnuttu. “Ben hikâyeler anlatan yazar olayım mı dede? Senin tamir ettiğin saatler gibi, insanların kalbini tamir edeyim mi?” dediğinde aldığı cevap, onu yıllarca bu masa başında yorulmadan yazmaya itmişti. “Sen, akrep ve yelkovanı kavuşturan hikâyeler anlat küçük Müfide’m. Hayat kadar şaşırtıcı ve bir o kadar da imkânsız.”

O günden sonra boya kalemlerinin yerine yazı kalemi aldı Müfide’nin eli. Yine dirsekleri aynı masada, dedesi karşısında ona gülümsüyorken.

Bu son cümleyi yazdığında, masanın başında saatlerce oturup çalışmaktan yorgundu. Dinlenmek için masadan kalktığında, sanki tik tak tik tak diye bir ses duyar gibi oldu belli belirsiz. Sesin geldiği yöne doğru eğildi. Masanın el oyması ayaklarından geliyordu ses. İyice kulak kesildi. Orta büyüklükteki masanın dört ayağından en sol ve kendisine en yakın olan taraftandı ses. İyice işkillendi. Masanın üzerindeki; yazı makinesini, değişik renk ve biçimde kalemlerin durduğu kalemligi, yarısına kadar içilmiş bir bardak suyu, saçları iki örgülü, beyaz dantel yakalı bayramlık elbisesiyle dedesinin bal rengi gözlerine bakıyorken, dayısının habersiz çektiği gümüş çerçevedeki fotoğrafı kanepeye koydu. Arka odadaki, zeytin ağaçlarına bakan pencerenin önünde duran masayı ters çevirip yere yatırdı. Sese ulaşmak istiyordu. Vidalı ayaklardan hepsini çözdü. Ses tik tak tik tak daha da yaklaşıyor duyulmaya devam ediyor, heyecanı ve merakı iyice artıyordu. Sol tarafında kalan son ayağın vidasını da çözdüğünde; daha önce hiçbir yerde görmediği gümüş üzerine gerçek incilerle süslenmiş, incelik ve zarafetle bir bayan saati karşısında duruyordu. Saati eline alıp, arkasındaki neredeyse silinmeye yüz tutmuş yazıyı, gözlüklerinin arkasından güçlükle okumaya çalıştı.

“Müfide’ye. Μνήμης από το γάμο. Απρίλιος 27, 1923 Κρήτη “ (Müfide’ye. Evlilik hatırası. 27 Nisan 1923 Girit)

TAHİN

Beyza Ersoy

Sabahtı. Yataktan kalkınca dışarı bakmak geldi içimden. Her zaman hissetmem böyle, hava mı güzeldi, neydi. Yoo, değildi aslında. Puslu, gri bir havaydı. Pencerenin önünde durdum. Karşıdaki kavaklığa, caddeye, kaldırıma dizilmiş ağaçlara, gökyüzündeki grili bulutlara, sonra kaldırımdaki gri parke taşlarına baktım. Etraf griydi ama, hüzün yoktu. Hafif bir sabah vaktiydi. Her şey sakindi, huzurluydu. Uyanmış ama henüz yataktan kalkmamış, mahmur, acelesiz bir sabah sanki.

Kimseler de yoktu yolda. Derken orta boydan biraz kısa, hafif kilolu, gençten birine gözüm takıldı. Bu tarafa doğru sakın sakın yürüyordu. Sonra kadını fark ettim. Önümden geçenken arkasından, kızıl küt kesilmiş saçlarını görebildim, bir de kırmızı kabanını. İşte insanlar, kimi oraya kimi buraya, bir yerden bir yere, herhalde işlerine gidiyorlardı.

Onlar yürüyorlar, ben de bir ona, bir ötekine bakıyordum. Sonra genç erkeğin gülümsediğini fark ettim. Şaşırdım. Kime gülümsüyor? Aa, bu ikisi birbirlerine geliyorlarmış, ha? Teğet geçeceklerini, ilgisiz olduklarını sandığım bu iki insan, biri

erkek biri kadın, demek birbirlerine, birbirleriyle buluşmaya geliyormuş.

Konuşmaya başladılar. Bekledim. Acaba hangi yöne gideceklerdi? Birbirlerinin etrafında döndüler. Ayrılıyorlar mı? Hakikaten, biraz uzaklaşmalar birbirlerinden. Yanıldım mı, sevgili değiller mi? Birbirleriyle buluşmaya gelmediler de karşılaştılar mı?

Evet, ayrılıyorlar. Vedalaşıyorlar. Kadının yüzünü merak ediyorum, şimdi görebileceğim. Döndü. Aa, aşağı dönmüş çizgiler, yorgun bir yüz. Yaşlıca bir kadınmış meğer. Halbuki genç görünüyordu arkadan. Dar bir bedeni, bakımlı parlak saçları vardı.

Kadın bir şeyler söylüyor. Ağlıyor mu ne? Evet, ağlıyor. Ağlamaktan zar zor konuşuyor sanki. Yine de konuşmaktan vazgeçmiyor. Ayrılırken, uzaklaşırken bile bir şeyler söylemeye çalışıyor.

Belki de bu genç erkek, kadının geldiği yere gidiyor. Kadın da kendisini üzen şeyi anlattı, erkeği uyardı ya da yardım istedi. Neden ayrılıyorlar? Kadının ağlaya ağlaya geldiğini görmedi mi ki bu erkek karşıdan güle güle geldi?

Kadın şimdi adeta koşar gibi, bir yere yetişmek ister gibi gidiyor. Görebildiğim sürece arkasından baktım. Bildiğim bir yere mi sapacaktı, merak ediyordum. Hakkında biraz daha bilgi sahibi olmak istiyordum.

Sonra genç erkek aklıma geldi. Herhalde o da hızlı hızlı yürüyor, kadının geldiği yere bir an önce yetişmeye çalışıyordu. Ee, durum önemliydi, kadın ağlıyordu. Göremeyecektim, herhalde çoktan gitmişti.

Ama görebildim. Gelişi gibi acelesiz, rahatlığını yürüyüşünden belli edecek şekilde, sallana sallana yürüyordu.

BİZANSIYYA DÜŞMÜŞ

Murat Kara

Lâle Müldür'e Güzelleme...

Ayağımın altındaki laciverdi canlandırıp, güvertesine gidemeyeceği bi' okyanusun kokusunu saklayıp, ıskarçada yer arıyor kendine bembeyaz bir alamatra. Ben uzağına sığınıp heybetine şaşıyorum.

Rüzgârın yalanıp yüzünü kızartarak yanıma sokulduğu bir tepede oturmuşum. Arkamda tüm duvarları kirece bulanmış bir kasaba, gecenin hantallığını üzerinden atmak için yüzünü güneşe dönüyor, küçük meydanına inen dar yollardan aceleci topuk sesleri geliyor. Benim sol yanımdaysa bir meleğin yüzü var. Çenesini omzuma yaslayıp, hiç bilmeden içime gömdüğüm o *Portekizli korsanı* izliyor sakince.

Ellerini tutuyorum.

Bildiğim, bilmediğim tüm dillerde şiirler yazıyorum ağzımın anason kokulu buğusuyla onun küçücük kulaklarına. *Gözümdeki siyah bandı* çıkarıp, omzumun üstünde konaklayan parmaklarını kokluyorum durmamacasına ve alamatra da olanca güzelliğiyle laciverdi iki eşit parçaya bölüyor. Sakalları beyazlamış bir tayfa şeytan çarmihından inip, bir kayığın üzerinde onu bekleyen kadını kucaklıyor tutkuyla, kadının koca memeleri daha çok özlem çekmiş sanki... Adamın elleri sabırsız, çaktırmadan kalçasının kıvrımına süzülüyor kadının. Biz meleklerle bi' anda atıyoruz kendimizi boşluğa, bedenimiz suya yaklaştıkça mutluluktan gözlerimiz yaşıyor, ne düşüşümüzü görüyoruz ne de biraz önceki üzüntümüzü...

Düşerken çok sonra:

Başka bir kadın bir şiir fısıldıyor sabah ışıltısıyla şımartılmış rüzgârlara:

*"...hiçbir şey söylemiyor
hiçbir şey söylemiyorum
o uzaklaşıyor benden
ben ondan uzaklaşıyorum..."*¹

Melek ölüyor sonra, ben bin yıllık bir hınçla lanetlenmişim, bir türlü ölemiyorum.

***

Asfaltı eskimiş bir yolun kaldırıma yakın tarafından, ağır aksak yürüyorum. Sağa sola tek sıra halinde dizilmiş ağaçların arasında, topu hiç yola kaçmamış çocuklar var. *Safir aynalı bi' salonda* doğup, kire-pasa hiç bulaşmamışlar. Yüzlerinde o en çok mutluluğa yakışan gülümsemeleriyle, henüz solmuş bir çiçeği kopartıp kulaklarının arkasına takıyorlar.

Korunaklı evler var o ağaçların arkasında; arka bahçelerinde yarın doğması gereken güneşi saklıyorlar. Bir an durup, çocukların peşi sıra koşmaya uğraşıyorum. Daha doğmamış o güneşten bir parça ışık çalıp, düşünmemiş ne kadar gerçek varsa sessizce içlerine sayayım istiyorum...

Ve yanlışlıkla eskitilmiş bi' öyküden² kalma güneş, çaktırmadan ensemden öpüyor, ama kanmıyorum, düşmem gereken bir boşluk var ve ben sadece bir meleğin izini sürüyorum. Ki bu ondan da bir geçiş, teğetinde sinebileceğim.

Sonra yine o kadın, yeni bir şiir üflüyor kaldırımlara:

*"...katlama beni, bükme ve eğme beni
sadece kristalize ol ayrıl ve birleş
nasıl söylemeliyim
bilmiyorum..."*³

Leonard Cohen çalışıyor ağaçların ardında bi' yerde, meleğim çoktan ölmüş. En kestirme yol koşmak deyip taş döşeli yoldan uzaklaşıyorum.

Düşüp ölmüş o.

Hem kim demiş melekler ölmez diye?

***

Uzun, cam bir masanın başından kalkıp pencereden sokağa bakıyorum. İnsanlar o her anlarının katili zamana aldırmanın kaldırımlarda ağır aksak yürüyorlar. Hepsinin elinde çoktan patlatılmış birer balon var ve yolun bi' tarafından diğerine geçerken kedileri sırtlarına alırlar. Kedilerin tüyleri pırıl pırıl, mırıltılarında da miskin mi miskin bir umursamazlık var.

Ben aniden alıp bakışlarımı bir kedinin uyusukluğundan, o uzun cam masanın etrafında sıralanmış kalabalığın üzerine bırakıyorum. Göğüs uçlarını devlet nişanı gibi gömleklerinin üstünde sergileyen kadınlarla, en çok ayakkabısının tozlanmasına yanan adamlar hararetle kutsanmış bir başarıdan söz ediyorlar. Birinin ağzında zenginliğin bi' harfi eskise; diğeri hemen kapatıp o ağız daha büyük bir zenginlikten dem vuruyor, akabinde daha aceleci bir başkası onu da susturup cillop bi' zenginliğin hiç anlatılmamış efsanesini ağzında ısıtıyor. Hepsisi mutlu o anda, heyecandan burun kıllarının titrediğini bile fark etmiyorlar.

O hengâme içerisinde, kısa ve şişman olmayanların en sevimlisi, ellerini birbirine vurarak tepinmeye başlıyor ve ardı sıra diğer tüm masa etrafı zenginleri çıldırmaşarcasına iktidar

¹ Lâle Müldür, *Bizansiyya*, Yapı Kredi Yayınları, Şubat 2007, s. 24

² "Eskil Bir Aşk Öyküsü"

³ L. Müldür, s. 102

denilen bi' kepazeliği alkışlamaya başlıyorlar. Ben sanki *eski bi' Rus soyuluşuyum gibi*, olanca asaletimle susuyorum.

Sonra o, şiiri bi' dünya kadın elinde bir kadeh rakıyla göz kapağı oluyor bana, gül kokulu nefesinde göz değmemiş bir şiir dilleniyor:

“...ey kendine benzeyemeyenler
ey sınır noktaları
ey pus avcıları
buğulu aynalarınıza bakın
bir sır, bir sır...”⁴

Yankısı kayboluyor birden kelimelerin kulağımda ve önce sesindeki büyü, sonra da tastamam yüzü siliniyor kadının göz perdemin önünden.

Yine susuyorum ve açıyorum sonunda gözlerimi. Koyu bir karanlığın ortasından kalkıp el yordamıyla ışığı buluyorum. Ev darmaduman. Ayağımın dibine yuvarlanan şişe çoktan boşalmış.

Duvarları hayli ince yapılmış binadan kesik kesik öksürük sesleri geliyor.

Yan komşunun yeni doğmuş çocuğu hiç doymayacak bir açlıkla ağlıyor. Sigara yanıklarıyla bütün olmuş koltuğa gömülüp, *yelken bezinden fularımla* yüzümü kapatıyorum. Öylece sabahın sahtekâr yüzünü bekleyeceğim yine. Çünkü fena hâlde işsizim ve bir türlü uyuyamıyorum.

YANKILAR

Nilüfer Altunkaya

Başka bir zamanda koşuyorum, dedi kadın.

Koşarken çıplaklığımdan hoşnudum. Saçlarımın savrulduğundan, bedenimi kavuran ulaşmak arzumdandı. Yaratıldığımız her şey zamanla bizden kopuyor. Yapayalnız kalana dek. Çıplakken anlıyorum bunu. Elmanın kabuğunda kalan ekşimsi tadından. Çileğin duruşunda gülümseyen kırmızıdan, bilinçsiz başlangıcımızla ulaştığımız bitişimizden. Ölümü sorgularken anlıyorum. Yaklaştıkça...Uzaklaştıkça...İç içeyiz aslında.

Kadın olmadan önce de böyleydim. Küçük bir çocukken. Ellerim dokunduğu tene acı vermezken henüz. Bakışlarımla gülümsemeyi unutmamışken. Saatlerin geçişinden habersiz toprakla oynarken, evimizin bahçesinde. En son kalelerimin suya yenilişini seyrederken, mutluydum. Renkli kelebekleriyle uçurdu bahar. Benzeri olmayan bir serüvenin ilk adımlarını atıyordum. Ve her nasılsa biliyordum bunu. Ağaçlar, yapraklar, ışık güzelim kokularıyla çiçeklenen umutlarımdı.

Senden önce de böyleydim. Korkardım incinmekten .Terk edilmekten. Kendimi bile yüz üstü bırakıp, çekip gitmekten. Belki de bu korkulara boyun eğdim sonunda. Kelebekler rengini döktükçe ağladım.Oysa sen şimdi yanımda içindeki canlıların kavgasından habersiz bir okyanus gibi dalgın, düşünceli ve bilinmezlerle dolusun. Ölü bir yosunum gelgitlerinde yorulmayan.

Anlamıyorsun, dedi adam.

Anlayamazsın ki. Son adresimden siliniyorum, sen yüreğinde eksilttikçe beni. Sözleri büyütürken duygularımı ufalıyorum. Büyümeyle, yaşlanmakla falan ilgisi yok. Zamanın

suçu değil bunlar. Biten biziz, anlamıyorsun. Aşk bitmez, yeni bir dalga olur çekilirken.

Yavaş yavaş yaklaştın bana. Kapıları çalmadan girdin odalarımı. Neden yaptın bunu, bilmiyorum. Işık oyunu gibiydin küflü aynamda.

Yaşamı anlamaya çalışıyorsun, oysa bütün yolcularından kurtulmuş bir otobüs geçiyor sokağından. İnsanları görmeye değil, anlamaya çalışıyorsun. Çaresiz bir kuş çırpınıyor gecenin ucunda. Sevmeye değil, dokunmaya çalışıyorsun.

Görmeyen bakışların öldürüyor beni.

Duymayan kulakların, dokunmayan ellerin.

Fırlatıp atmak istiyorum, konuşmayan sesini. Kırıp dağıtmak istiyorum uyku öncelerimde her duruşunu katılaştırın heykellerini.

Yitirilmiş bir yanın var senin. Kim bilir nerde, ne zaman? Akmış boşluğa yüreğinden. Beklenmeyen bir ihanet gibi. İnsan yüreğinin taşıyabileceği bütün acılardan biriktirmişsin sanki. Yalnızlığımı geceden süzmüş, korkularından kendine yeni bir sırdaş yaratmış gibisin. Kimsenin duymadığı bir şarkıyı söylüyor sesin. Her kapı önünde durmuş, beklemiş, her gözde aramış bekleyişini, her sese değmiş.

Anlamadığımı sanıyorsun, dedi kadın.

Günlerdir yağın kara sorsam. Nerdeyim? Hiç, dese. Yoksun. Yoksun. Git aynaya bak. Yoksun. Sesini bağır. Yoksun. Dokun kendine ellerin acımadan. Dokun kanatılmış öfkene. Yoksun.

Anlıyorum. Sözlerin çırpınarak yokluğa dönüştüğü katı birikintiyi kazıyamıyoruz içimizden.

Bakışların farklı yıllarda aynı anı aradığımı. Yasakların gölgesinde biriken arzularla, var oluşun soyutluğuna doğru boşuna koştüğümüzü. Hem özgür hem tutsak olmanın bedelinde çaresizliğin olduğunu. Kıskançlıktan deliye dönmüş bir anda karşılaşverince asla birbirimize sarılamayacağımızı. Yaşanan kadar olmadığını aşkın. Sanılan kadar olmadığını insanın. Dokunamayacağımızı. Dokunursak birbirimize, yok olacağımızı.

Sana gelişimin ve yeniden gelişimin ve sonra yeniden gelişimin bizi darmadağın edeceğini. Anlıyorum.

Aşkı sorgulamıyorum. Ona hazırım. Korkularımdan yarattım onu. Suya bakarken göremiyoruz yansıdığımızı.

Bitsin. Yavaş yavaş dalından kopmaya hazırlanan bir yaprak gibi düşeyim yüreğinden yer çekimsizliğe. Ama söyleme.

Annesizliğimde yalnızlığımın besledim korkularımı, dedi adam.

Babam yeniden evlendi. Yabancılaştım. Kalabalıkta büyürken yer açmaya çalıştım sesime, umutlarıma, düşlerime. Kurt seslerinden korkmadan dağ başlarında uyudum. Çiçeklerin renklerinden çaldım özlemlerime. O çiçeklerden buralarda bulamazsın. O kokulardan, o yeşilden, o tutkulu yaşam kavgasından .

Yalan bir öyküyü kurguluyorsun. Hep en baştasın. İlerlemeyen yol, akmayan bir su gibi. Sonra susuyor herkes. Bir pencere kalıyor gündün. Başımı azıcık kaldırıp baktığımda, uzaklara gömülerek kara bulanmış biri geçiyor sokağından. Arabaların zincir sesleri geceyi döverken. Bir aşktan çıkmış, denizden çıkar gibi, aşk damlıyor teninden. Oysa kar bunları örtmek için yağıyor günlerdir. Unutsun diye tenindeki su damlalarını. Teri. Tuzlu sıcak bir güneşin göz kapaklarından süzülüp yüreğinin vuruşuna değişini.

⁴ L. Müldür, s. 125

Yoksulluğun büyüttüğü insanlardanım. İlgisizlik, sevgisizlik sanma, kendince sevdi bizi büyüklerimiz. Adımızı zor belleyerek, yaşımızı, kaçınıcı çocuk olduğumuzu unutarak.

Ayıldım bu yoksulluktan. Daha güzel olmalıydı yaşam. Silkelendim insanca hırslarımdan, aç gözlülüğümden. Kardeşçe sarılsın istedim insan insana. Tutunsun. Dirensin. Bölüşsün kazancını. Emegini büyüksün. Ezilmesin. Ezmesin.

Suçlandım, düzene isyan etmekle. Kaçak yaşadım. Günlerce konuşmadan ışısız bekledim özgürlüğü.

Yaşam koşulları değişti. Reklamlar sonrası satışlar arttı. Düzene isyanla aynı oldu düzenden yana olmak. Eşitlendi yani toplumu yanıma, bireysel tutkularla. Ayıplar değişti. Genişledi değer yargılarımız. Değişemedim oysa ben. Rengi solmadıkça değer kaybeden aykırı bir lacivert oldum.

Kendimce acı çektim , dedi kadın.

Yıllar önce kötü bir otel odasında sevişmiştik. Sarhoş bir sevişmeydi. Unutulması gereken bir sevişmeydi. Kötü renkte perdeler asılıydı pencerelerde. Havasız oda, bir boşluğa bakıyordu. İçimden kirli denizle söyleşiyordum. İçimden konuşmaya başlayınca uzaklaşıp, yok olduğumu bilirdin. Zamansızlığımı. Renklerin değmediği bir kartpostalı seyredir gibi bakardım. Kendimi silmek istediğim bir fotoğraf olurdu yaşam.

Bu yüzden yorgun bir sese bakıyordum. Ses duyulmuyordu onu görüyordum. Denize düşen yağmur damlaları gibi. Oysa içimde çok daha eskiden kalmış körüklendikçe ben olmuş bir acı. Kaskatı. Sevişmekle sevişmemekle falan ilgisi yok. Bu düpedüz kaybolmuşluk.

Öyle büyük ülküler peşinde koşmadım pek. Dünyayı değiştirmek bana göre fazla büyük bir düş. Aslında sana inanmak da bir ülkünün peşinde koşmakla eşdeğer. Senin kucakladığın gibi kucaklayabilmek dünyayı. Senin sevdiğin gibi sevebilmek yaşamı. Senin kadar hoş görülme olabilmek insanlara. Bu büyük tutkulu düşlerin gerisinde başarısız buldum hep seni. Bahaneler yarattın kendince. Hesapsız yaşadın, bu kabulüm. Önce kendine inandırıldın sonra yapayalnız bıraktın beni. Kurulu bir düzene, bir iş yenilmektir sana göre. Bense mutluluğu arıyordum. Yorulunca dinleneceğim sıcak bir ev arıyordum.

Yalnızlığından söz etme bana. Ölümle tanıştım ben de. Ateşe değdim. Hep aynı yaşta kaldı babam, ben büyürken.

Ağlarken gizlice suçluyorsun beni. Oysa herkes yalnızlığından sorumludur. Ağladığını görmek, bir kazayı sezinleyip, engel olamadan seyretmek kadar acı veriyor bana.

Bu kadar yürekliyken neden zamansız itiraflarınla aldatıyorsun? Neden bu kadar yorup, bu kadar olanaksız bir yola çekmeye çalışıyorsun? Başarısızlığın bu işte. Hem isteyip hem vazgeçiyorsun. Ve aynı ana sığdırıyorsun bunları.

Anlıyorum çünkü en az senin kadar tanıyorum seni.

Hayır anlamıyorsun, dedi adam.

Gecenin bittiği yerdeyim. Karanlığın ve ışığın bittiği yerde. Tanıdık bir renk, doku, ses yok. Sınırsızlığın beşiğindeyim. Sonsuzluğun kucagındayım. Zamanın iç çekişinde duyuyorum sesini. Çınlıyorsun, çınlıyorsun... Damla damla yeniden yakıyorsun. Ay ışığı oluyorsun, sihirli bir mavi giyinmiş yalnızlığında. Çoğalıyorsun, çoğalıyorsun. Korkuyu parçalayıp, ellerimi kanatıyorsun, dokundukça. Kanarken anlıyorum yokluğunu. Seninle silinmek yeryüzünden, tüm gerçeğimizden. Çekilmek bu savaştan onurlu bir yenilgiyle.

Sonra yeniden bulunca kendimi, gecenin kötü kokusu sabah serinliğinde yayılınca, garip bir iç çekişle yeniden, kalkmak için toparlanmış, kimseye tutunmadan sadece yorgun, bir yaşam yanığı olduğumuzu anlıyorum. Mutsuz bile

değilim. Sadece yorgun. Kısa kesik sorularla tedirgin durgunluğumu çözmeye çalışırken, bir kadının varlığının ruhumda yarattığı duyguların ne kadar değişken olduğuna şaşırdığımı anımsıyorum.

Ağladığıma bakma. Mutluyum kendi adıma böyle bir aşkta taraf olduğum için. Yaşamımı farklılaştırdığım için. Yollarıma ışığını serptiğin için. Anlamalı bir sözcükle cümlemi tamamladın. Yaşam cümlemi. Son kez, derken bile mutluyum.

Şimdi sen yanımda otururken, deniz karanlığın soluşunu üflerken bize doğru, anlıyorum ki, başlangıcı bitişi yok bunun. Sana vardığımı sadığım her an bütün iyi duygulardan çoğaltıyorum aşkı. Çoğaltıyorum seni. Her iyiliğe dönüştürüyorum aşkı. Her iyilikten ayırıyorum sana. Önemsemiyorsun.

Farklıyız ondan, dedi kadın.

Peşinden koşuyorum. Ayak izlerim yok. Oysa nasıl da zor yürümek. Nasıl da soğuk. Yılların gerisine düşüyorum. Bu nasıl da zor.

Hep daha hızlısın.. Duymadan, görmeden, bilmeden peşinden koşuşumu, öylece yolun görünmez ufkuna doğru bata çıka kara, omuzları ağırlaşarak kardan, nefesin dumanlanarak yürüyorsun.

Yıllar önce tanıdığımda daha yaşlıydın, zaman gençleştirdi seni. Daha gerçektin ve daha çocuk. Gün ortasında durup düşünmezdin ölümü, acı veren bir yarayı kaşımak, dönüşü olmayan kapıdan geçmek gibi. Daha çok yaşadın, daha çok düşünmek yerine. Tanıdığımda seni, ben bir başlangıçtım. Kederli, buruk ve hıncını alamamış. Yersiz yurtsuz ve bilmeden hangi sulara yüzeceğini, beklemektim sadece. Susmaktım. Seyretmektim. Aramaktım.

İlgilenilmek istiyordum. Çiçek gibi sevilme , değer verilme. Ayrıcalıklı olmak, iz bırakmak istiyordum Ölümle baş edebilmek için tükenmemek, gelip geçici olmamak istiyordum. Soylu bir ağaç gibi korunmak, esirgenmek akmasına kıyılmamış bir gözyaşı gibi tertemiz saklanmak.

Dudaklarının kıyısındaki anlam bana yetmiyor. Keşfedilmek, sonsuzluğa kalmak istiyordum.

Bir pencere kenarında bekletilmek değil , insanlığa ait olmak istiyordum

Koşmak, gecenin gündüze kavuşamadığı ana koşmak. Durmaksızın başlamak, yaratmak , bıkmak, yorulmak, yeniden başlamak. Farklıyız, anlamıyorsun.

Yağmurlu gecelerde üşümeden denizi seyrettiğimiz o günlerden bana kalan onur verici bir güven şimdi. Konuşmanın, susmanın ötesinde bir paylaşım ile eriyerek yeni bir var oluşa ulaşmaktı sanki. Aynı insana dönüştüğümüz bir danstı ve sadece şehrin gözlerine dalıp çıkan bir ışık vardı bizi çevreleyen .

Yıllar sonra seyrettiğim o anlar bana hâlâ yaşam gücü katıyor. Benliğimin en gizli odasında sonsuzluğu bekliyorsun. Sesin yok artık.

Anlıyorum, dedi adam.

İçindeki o tutkuyu. Yaşamla delice doluyken ölüme vardığını. Kendinden bıktığını. Varmaktan çok, varma arzusunu sevdiğini.

Aşkla var olmak istiyorsun. Ben aşkı istiyordum. Bırakıp gitsen de bende kalıyorsun. Öfkemi kusamıyorum sana. Sonrasız kalmışlığımla tutduğum gövden eriyor avuçlarımda.

İncecik bir iple bağlısın kıyıya. Fark ettirmeden açılıyorsun ara sıra. Kıyıda bıraktığından habersiz, hemencecik unutarak. Sen böyle kaçarcasına uzaklaşıncı şehir bitiyor. Sesimi duyuramıyorum kimseye. Çaresizliğimi küçümsüyorsunuz.

Sonra umarsızca dönüp, gülümsüyorsun, hiç gitmemiş gibi. Ellerin soğukluğu. Kaybedip yeniden kavuşabilmenin avutan sevinci. Çözumsuzlüğün. Çözumsuzlüğüm.

Bu soruların yanıtını bilseydik eğer, dedi kadın, yaşamak bu kadar gizemli bir şehvetle dolu olmazdı.

Yağmurun bitişi, baharın gelişi, sıcakların, soğukların, rüzgârın, denizin, sonra insanın, sonra aşkın, ölümün...

Yanıtı olsaydı, bilseydik bunların sonrasını, kendi sonramızı sevecezdik bu kadar.

Bir liman şehrinde, yazılmış şiirlerin, öykülerin, söylenmiş şarkıların, türkülerin, yaşanmış tüm aşkların izini sürüyorduk. Yüzünde beklemiş, anlamış, kaçmış, korkmuş ve sonunda aradığını bulmuş olanlara has bir gülümseyiş zamanı kolluyordu.

Bu öyküyü yazdıran, zamanın sularında yüzen bir halatin yağmura ve denize değerkenki kararsızlığıydı. Yosunlarıyla bir olmuş bir halatla, kıyıya alışkın bir teknede sallanırken biz, kim bilir neden ve hangi rastlantıların izniyle kalkışmıştık bir çılgılık olmaya. Şehri kıyıya bağlayan bir halat. Yağmuru kıydan taşıyan bir sal. Yalnızlıkla yanıp sönen ışıklar. Geceye kaçkın sokaklar. Yaşamın sonsuz döngüsünde kaybolmak için, el ele tutuşmuş acıyı giyinen aşıklar. Bu öyküyü yaşatan onlar, yaşayan kimdi?

“Ne düşünüyorsun ?” dedi kadın.

“Hiç” dedi adam. “Ya sen?”

“Hiç” dedi kadın.

GRİ DENGEDİR

Özgür İrenhür

Hayat bazen istediğini alır. İstemediğini sormaz bile. Bizler sadece onun büyük oyuncularız. Ve en ucuz, en kolay tuzağa düşürdükten sonra maskelerimizi çıkartıp sorar:

“Şimdi, bunlarla ne yapacağız?”

Peki.. Bizler de karşımızda duranın en kötüsüne ve en kokuşmuşuna ne zaman gidecek diye sormadan yaşarız. Yaşam, ince kıyafetleriyle rüzgârın karşısında dikilen zayıf cümlelerin anlamsız çevirisiyse, sen kimsin, ben kimim, herkes nerede, kayıp göktaş hangimizin içinde?

Anlamadığım şey şu:

Çağırarak bu kadar erdemliyken, neden bize en geç öğretildi? Kandırılmadığına inananların sayısı neden bu kadar az? Yoksa farkında mı değiller? Ya da az karşılaştığımdan dolayı mı böyle düşünüyorum? Bunu bilmek benim hakkım..

Üzerinde durduğum şey şu:

Bize ezberletilenlerle ne kadar kandırıldık!!!

Evet.. Ne kadar kandırıldığımızı bilmek istiyorum. Beni şekillendirmeye çalışan toplum uzantısı olmamak için harcadığım nefesin ne kadarını içime geri çekeceğim? Hayatımı sorgulayan biri olmak için daha kaç engel var? Bunun sebebi, gözümün açılmaması mı, yoksa hayatı tanıtanların cahillikleri midir? Soruyorum; ben kimim? Bunun cevabı yoksa eğer, sen neden karşımdasın?

Hangi zaman aralığındayım? Kimlerin kontrolünde yürümüşüm yıllardır? Bilmek istiyorum. Buna hakkım var. O kapıdan utanarak çıkıp kaldırıma ilk adım attığım an, kulağımın içine aldığı keman sesini duyurmamakta direnen kişilerin midelerini deşmek istiyorum. Evet, ben bir vahşiyim.. Beni

engellenen, uyutan, harcayan herkese karşı karanlığın içine doğru elinde fenerle yürümek isteyen birinin saflığında değilim artık..

Aslında onu dinlemişim ama hiçbir zaman adını sormamışım, dediğinizi duyuyorum.

Geleceğimi değiştiremeyecek hiçbir beceriksiz insanla ve onun dünyevi konularıyla iletişim halinde olmayacağım. Ne kusursuz bir kralım, ne de halinden memnun bir berduş. Şu an sadece yaprağın üzerinde yürüten tırtılın derisini kokluyorum.

Dudaktan süzülen kışkırtıcı bir dilek... Kimsin sen diyen yüzün sahibi... Kimseye alınmadığını söyleyerek kirasını ödeyemeyip eşyalarını satan kiracı... Dünyevi konularla ilgilenmeyen bal porsuğu... Ya da avını çenesiyle yakaladığı anda tüm vücuduyla 360 derece dönen timsahın içgüdüü...

Bağırıyorlar...

Niye bağırıyor bu insanlar! Sağır olduğumu mu düşünüyorlar, yoksa düşüncelerinde belli berraklığa erişemedikleri için mi bu koşuşturmacayı savunuyorlar?

Hiç savunmayım...

Ben geldiğimde kimse olmayacak, çünkü burası en lanetli ceninlerin doğurulduğu, yaralarının en leş kokulu dışkılarıyla doldurulmuş en derin mağaradır. Bilenleri susturduktan sonra; bilmeyenlerin, sormayanların, ummayanların efendi olduğunu ilan edeceğim, az ilerideki köy meydanında...

Bu köy meydanının ortasına çakılan kütüğe bağlanmış biri yanyor... Yükselen alevler çılgınca o bedeninin her yerinde gezinirken yandaki kulübede benekli bir inek böğürüyor, bir tavuk kanatlarını birbirine çarparak çıkardığı sesle ötümden koşarak geçiyor. Burası gergin. Burası elinde baltalarla bana doğru koşarak saldıran köylülerle dolu. Kilise çanı çalana kadar kaçıyorum bu vahşilerden, bu şiddetten... Sonra çan sesiyle sakinleşip ağır adımlarla samandan yapılmış barakalarına geri çekiliyorlar... (Biri hariç.)

Bir bahçe...

Elinde elektrikli testereyle, kafasında bez çuval geçirmiş adam (işte o deminki biri) kovalayınca beni, az ilerideki ağaçların içine dalyorum... Sarı otların arasında, köpekbalığı ağzı ve onun keskin dişleri büyüklüğündeki demirden yapılmış çok sayıda kapan beni yakalamak için hareket ederek yaklaşıyor. Yakalanmamaya çalışarak bahçenin sonundaki ahşaptan yapılmış kapıya ilerliyorum ve tüm gücümle itekleyip açıyorum.

Şatonun bahçesi...

Kısa ve yeşil çalıların labirent gibi şekillendirdiği bahçenin içinde yaşayan, ellerinde mızraklarla bekleyen yaratıklar... Bahçenin ortasında minik erkek heykellerin olduğu su fıskiyesinden sürünerek bana doğru yaklaşan sekiz ayaklı böcekler...

Şatonun içi...

Gizlenmiş bulmacalı şifreler, tavanda asılı lambaların içine yerleştirilmiş kutsal elmaslar, cibinlikli kırmızı yuvarlak yatak, minik komodinlerin üstünde resimler, duvarlarında tablolar, pencere kenarlarında koltuklar... Her yerde şifrelenmiş sandıklar... Bir yandan inilti ve hırlama sesleri yankılanırken diğer yandan da duvarlarda aniden belirip kaybolan kırmızı- mavili suratlar...

Şimdi de şatonun muhafızları peşimde... Ama ne kadar hızlıyım bilseniz... Kılıcımın en güçlü yeriyle, bana yaklaşanların en kalın etlerine vuruyorum. Lime lime eden vuruşlarımla bedenlerine adeta ismini kazıyorum. Onlar öldükleri anda buharlaşıyorlar... Kapıları açarak şatonun sessizliğine ilerliyorum.

Tavandan gümüş ahizelerin sarktığı, dar ve uzun salonu ikiye ayırmış boydan boya uzanan masanın üstünde kırmızı kaplı bir günlük buluyorum. Sayfalarını rasgele karıştırıyorum. Şöyle yazıyor:

“ Gri güzel bir dengeyin adıdır. İnsanlar siyaha ya da beyaza inanırlar. Gri, ne siyaha ne beyaza benzer. Ona ulaşmak bilgi ve tecrübe gerektirir. Buna sahip olmayanlar siyahın karanlığına ve tembelliğine ya da beyazın itaatkârlığına ve kolaycılığına yaklaşırlar... Tan vakti ya da gün batımında gökyüzü rengin değişik tonlarını sunar. İşte grinin anlamı budur; dengedir... O çöplüğe elini sokup bir şey çıkarma becerisinde ve cesaretinde olan insanlar ancak ulaşabilir ya da fark edebilirler... Gri güzeldir... Siyahın karanlığına ve beyazın yapay mutluluğunu sunarken; gri gerçektir... Gri dengedir... gri bilgedir...”

Masanın sonuna doğru yürüyüp şatonun büyük kapısından tüm kötülöklere isim takarak (böylece hükmetmiş oluyorum onlara) büyük bir huzurla çıkıp dışarıdaki meydana beni bekleyen helikoptere biniyorum.

Elimden bırakmadığım günlüğün ilk cümlesi diyor ki:
“ Orman varsa, ölüm yoktur...”

Hayat bazen istediğini alsın... İstemediğini sormasın... Bizler sadece onun büyük oyuncularısak ve o bizi en ucuz ve en kolay tuzağa düşürdükten sonra maskelerimizi çıkartıp sorsun:

“Şimdi, bunlarla ne yapacağız?”

O zaman diyeceğim ki: “ Gri güzel bir rengin adıdır... Gri gerçektir... Gri dengedir ve bilgedir ”

YİNE YENİDEN YENİ YIL

Turan Akyazı

Yaşadığım şehrin sokaklarında bir telaş şu günlerde, otobüs durakları alabildiğince şişkin, alışveriş merkezleri, olağan hayat meşgaleleri işte, simitçilerin kısılmayan seslerine eklenen, seyrelmiş yapıtları takvimlerin, şehirler insanlarla dolu, üşüyor yeryüzü yalnızlıktan halbuki.

Rüzgârın yanaklarıma bıraktığı hüznü bir çocuk, oyuncağını istiyor benden, sevgimi veriyorum, beğenmiyor, zamane çocuğu işte.

Akşam olur, kapılar kapanır, örtülür pencereler; ama dışı bir soğuk sızıyor, bir aşkı aralık bıraktığım yerden.

Ah! Kırılıyor yok çiçeği bahçemin.

Aklımdaki yırtık dikilmiyor bir türlü, ne zaman elimi atsam orada bir ağrı, bulaşıyor parmak uçlarına, kimse tokalaşmıyor bu günlerde, öpüşmüyor, herkes kaçmıyor göz göze gelmekten bile, maskeli bir tiyatroya dönüştü hayat, bahanelerle dolu şimdi ajandalar.

Geçenlerde canhıraş halde bir şey aranırken yakaladım kendimi, hani olur ya; bir anın farkına vardığımızda garip bir ürpertiyle irkilirsiniz, işte zamanın yüzümüze örttüğü siyah tül, yabancılaşmak, ne aradığımızın bir önemi yoktur artık. Acil durumlarda çekilmesi gereken bir kol olmalı aslında, nefes almak için, güneşe döndürmek için çiçekleri, kuşlara kanat vermek için, öyle yoğun ki insanlar; sıkışıp kalmışlar birbirlerinde, uçuruma doğru sürerlerken yeryüzünü, bir kol olmalı diyorum bu saçmalığı durduracak, ama yok.

İşte böyle bir anda gelir, usumda açan portakal kokusu gibi aralık; mandalin kabukları serilir sobalara, kestaneler ve mutlu hayat bilgisi aileleri birbirlerini ziyarete giderler. Kızakların tozunun alınma vaktidir, kardan adamların mevsimlik mesaisi böyle başlar, onların kömürden gözlerinin altında yatan beyazlıkta, soluğumda büyüyen ev canlanır, her odasında bıraktığım ses, çarpıp duruyor göğsümün zembereğine. Ne güzeldir kederlenmeden izlemek yağın karı, sokağı kaplayan ipek çarşaf, beni pencerelere hapseden sakinlik, ömrümün huzur dolu çağları, şimdi ne zaman gözlerimi yumsam bir düş kanatlanıp rüyalarım gelir.

Ve uyanmak, ceplerinde bile sevgiye yer kalmamış insanlar çağına, bir curcunadır gider piyango gişelerinde, yine dolduruyor silahını karanlık umut mermisiyle, genişliyor herkesin ruhundaki delik, kime ne bozulan dengesinden dünyanın, varsa yoksa dönmek köseyi en kısa yerden, sonu uçurum dahi olsa. “Boğuldun mu büyük denizde boğulacaksın!” derler, o da olacak çok yakında. Lastik izinde yürüten güzeller takvimi, ağızlarından taşan suda boğulan gariplerin cesetlerinden yapılan köprü, yazık ne de kolay yıkılacaklar. Mayaların astronomi bilgisine yaklaştı mı Nasa bilinmez ama Hollywood iyi kârlı çıktı bu işten.

İşin sırrı Victoria'daymış, allı pullu çamaşır defilesi, çam ağaçları, kırmızı noktalı adamlar, çılgınca eğlenmeye meydanlara koşanlar, ertesi güne kalacak sadece baş ağrısı, iki çürük yumurtadan yapılan omletin tadıdır onların sabahları, lanet olsun.

Gözlerini içimde söndürüyor gece, sabaha değin yanıp yanıp sönecek ağızdaki izmarit ve kanserli bir heceyi üfleyecek saçlarıma, ne kadar yıkasam da geçmeyecek ve ne kadar kazısam da, çaresi yok yaşanılacak. Söküp vicdanımdan paslı çivileri, yine onarmakla geçecek bu yıl dağılan sevincimi, gölgemi insan içine çıkarmakla ve başka bir yolunu bularak yeniden insan olmanın. Yapacağım bunu.

Şimdi açıyorum kanatlarımı hayallerimin, düşeceğimi bile bile, koşuyorum peşinden o güzel uçurtmanın, ipini kalbime doladım ne de olsa, koparsa kopsun mühim değil, yeter ki eksilmesin gölgesi sesimden.

Foto: Cihan Sönmez

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara (Mollagürani Mah. Teker Sok. No: 8, Zemin Kat, Osmangazi-BURSA).	E- Posta	: akatalpa@hotmail.com
Danışman	: Nahit Kayabaşı, Gültekin Emre, Serdar Ünver.	Katkı Payı (Akatalpa için)	: 25 TL
Koordinatör	: Yalçın Oğuz (Bursa Edebiyat Kültür [BEK] Derneği Adına).	Posta Çeki	: Ceyhun Erim adına 5742436 numaralı hesap
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Tülay Elal Muş (Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 Nilüfer – BURSA)	Banka hesabı	: Ramis Dara ya da Ceyhun Erim adına, Finansbank Heykel - Kredikolay Şubesi, Hesap no: 21329696
Yazışma Adresi	: Ramis Dara PK 68 16361 Ulucami – BURSA	Baskı	: Akın Erim Mat. Hocalizâde Cad. Setbaşı – Bursa
		Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685

